

# Szombaton megtartották a szegedi pártértekezletet

(Folytatás a 3. oldalról.)

ván, hogy az értekezlet eleget tud-e tenni a várakozásoknak. Sürgette az új jelenségek marxista elemzését és sérelmezte, hogy a munkásság kevesebb figyelmet kap a megérdemeltől. Elmondta: a fizikai dolgozók nem érzik magukat felelősnek a helyzetért, mivel nem tehetnek a műszaki fejlesztés elmaradásáról, az adósságállomány alakításáról. Felhívta a figyelmet arra, hogy a város iparszerkezetében domináns, nagyszámú nőket foglalkoztató, könnyű- és élelmiszeriparban határozottabban kell érvényesíteni a családanyák helyzetét könnyítő nőpolitikát.

## SÓDAR LÁSZLÓ

Az állásfoglalás-tervezettel kapcsolatban elmondta: néhány pontjában lehetne konkrétabb. Emellett szólt arról, hogy szükség van a párt szervezeti szabályzatának átdolgozására, a tagdíj-fizetési rend átdolgozására. Felvetette a befizetett tagdíjak egy része maradásán az alapszervezeteknél, és a párt pénzügyi gazdálkodása kapjon nagyobb nyilvánosságot. Az ifjúsággal kapcsolatban elmondta: továbbra is fontosnak tartja a KISZ érdekvédelmi munkájának fenntartását, majd a fiatalok képviseletéről szólt. Sérelmesnek tartotta, hogy a pártértekezlet küldöttel közt a 35 év alattiak száma a 15 százalékot sem éri el, s kérdéses — mondta —, hogy megfelelő érdekképviseletet kap-e részleg a pártban.

Délután Fraknóy Gábor elnöklétével folytatta munkáját a tanácskozás.

## ANDERLE ADÁM

Feltette a kérdést, milyen lehetne egy új Szeged, vagyis, milyen a párt új várospolitikája. Utalt arra, hogy e tekintetben a pártnak a közösségépítés szerepét szánja. Majd a néphatalom, önkormányzat kérdéskörét érintve javasolta, hogy olyan tagolt városra van szükség, amelyben a polgárok bele tudnak szólni az őket közvetlenül érintő dolgokba, olyan néphatalmi és önkormányzati intézményeket kell létrehozni — mellőzve a bürokráciát, amelyek tartalmas közösségi élet megteremtését szolgálhatnak. Elképzelhetőnek tartja az egykori kerületi tanácsok mintájára megszervezni ezt a közigazgatást, s így a lakókerületi pártbizottságok is megtalálhatnák helyüket. A pártértekezletet megelőző Tisza-parti ifjúsági tüntetésen elhangzott felvetésre is reagált hozzászólásában. A munkásörökség további fenntartásának vitájára utalva elmondta, újra kellene értelmezni e testület szerepét. Nem megszüntetni, hanem az egész nép miliciájává tenni, „szocialista nemzetőrséggé” alakítani. Ez segítséget nyújthatna a napjainkban oly sokat vitatott alternatív katonai szolgálat megvalósításához is.

## HALÁSZ JÓZSEF

Szóval tette a pártmunkában a közvetlen irányítás és a papírközpontúság hibáit, azzal, hogy az emberi kapcsolatok hiánya rontja a párttagság hangulatát. A vezetői felelősségről szólva kifejtette: nem lehet azonosan elbírálni a végrehajtó és az irányító felelősséget. Beszült arról is, hogy nemcsak a nyugdíjasok és a fiatalok vannak ma már rossz helyzetben, hanem a kétéveses átlagcsoport helyzete is sok esetben kritikus. Elengedhetetlennek

tartotta a bérreformot, tekintettel a főmunkaidőben elérhető jövedelmek alacsonyására. Az értelmiség gondjairól szólva hozzátette, kevesebb szó esik a szükségesnél az aktív fizikai munkásság gondjairól.

## DEBRECZENI PÁL

Több elhangzott javaslatot vitába szállva hangsúlyozta, hogy jogállamban élünk, és pusztán moralizálással nem lehet erkölcsi normákat megszabni. Az ártatlanság vétele mindenkinél kijár, a vezetőnek is. Aki nem felel meg, attól meg kell vonni a bizalmat, de veszélyes, ha általánosítgatunk. A szellemi tőke hasznosulásáról és a kilátás gyorsításáról szólva ő is fontosnak tartotta a szegedi szellemi potenciál aktivizálását, helyi célok érdekében. A pártértekezlet fórumán jelentette be egy alapítvány létrehozását, amelynek célja a város fejlődését, felemelkedését elősegítő, hírnevét gyarapító szellemiség legjelentősebb képviselőinek erkölcsi és anyagi elismerése. Az alapítvány összegét — 10 millió forintot — a Domet Ecsetgyár, a Szegedi Kábelgyár, a Konzervgyár, a Szalámigyár és Hűsombinát, a Szatmazi Finn—Magyar Barátság Tsz., a Csongrád Megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat, a Vidia Kereskedőház és a városi tanács adta össze. Az alapítvány működéséről később szakértők bevonásával fognak dönteni. Javasolta még regionális bank és helyi külkereskedelmi vállalat létrehozását, hogy minél több haszon maradjon Szegeden.

(Szentgyörgyi Pál egypercesében versenypályázat kiírását javasolta a bankok között: ott helyezték el az alapítvány tőkéjét, ahol arra a legmagasabb kamatot adják.)

## SZÉPKUTI LÁSZLÓNÉ

Hozzászólásában a párt belső életével foglalkozott, ő is érintette a bizalmi válság kérdését, a párttagok példamutatásának fontosságát, a párttagság megteremtésének szükségességét, és külön is megemlítette a párt dokumentumok homályos megfogalmazását, a hivatalnoknyelvezetet, amely legfeljebb az eltérő értelmezést segíti elő. A jövőre nézve elmondta, alaposan ki kell dolgozni az új pártbizottság feladatait, így azt, hogy csak azt tűzze ki feladatául, amit meg is tud oldani. A választással kapcsolatban tett egy javaslatot is: ne legyen túlzott az új testületben az első számú vezetői aránya, és bővítsék tovább a delegálási lehetőségeket.

## TÓTH TAMÁS

Szólt arról, hogy napjainkban a társadalom minden szintjén konfrontációt tapasztalhatunk és sajnos ennek az alattomos, sánda módszerek. A politikai élet fertőzöttsége miatt radikális megoldásokra van szükség. A pártéletéről szólva kifejtette, csak új emberekkel érhető el a változás, s javasolta az egyszintű testület létrehozását, amelyben egyértelműen felelősség. Adjunk bizalmat, operatív intézkedési lehetőséget a megválasztottaknak, de ez párosuljon felelősség vállalással. Teljes nyilvánosságot is kért hozzászólásában és bírálta a Délmagyarország egyetemes elmaradottságát, amely nem segítette elő a sokat kritizált „helyi ügyek” nyilvánosságra hozatalát. A pártéletéről szólva elmondta, hogy erősebb szövetséget kell kialakítani az ifjúsággal, s

párbeszédet kell kezdeményezni a különböző csoportosulásokkal. Ugyanakkor vitatta a delegálási lehetőségek bővítésének szükségességét arra hivatkozva, hogy így mindig ugyanabból a közegekből kerülnek ki a testületi tagok, s ez károsan befolyásolná a sokrétű döntések meghozatalát.

## SZABÓ SÁNDOR

A meghívást megköszönve elmondta, sok mindennek szeretne hangot adni felszólalásában, vitatkozni is egyes véleményekkel, de erre idő hiányában nincs mód. Sok segítő javaslat hangzott el szerinte a vitában, de jó néhány türelmetlen is. Szólt arról a folyamatról, ami az utóbbi hónapokban zajlott le a megyében, s amelynek következtében sor kerül megyei pártértekezletre is. A kérdés hasonló átértékelésre kerül sor a megye több városában. Az etikai kérdések kapcsán ismertette az MSZMP Csongrád Megyei Végrehajtó Bizottságának határozatát, amely személyre való tekintet nélkül pártvizsgálatot rendelt el minden ismert esetben, szükség esetén fegyelmi felelősségre vonással, illetve büntető

feljelentéssel. A gyanúválságkörét csak a helyzet teljes föltárása szüntetheti meg. A vitában fölmerült, a megye és Szeged viszonyát kritizáló észrevételek kapcsán kifejtette abbéli véleményét, hogy a megyei pártvezetés az utóbbi időszakban nem avatkozott bele a szegedi pártvezetés munkájába, mindenben megadta a városnak az önállóságot. Igaz viszont — mondotta —, hogy a tanácsok kapcsolatában fordított tendencia ment végbe, mivel a szegedi városi tanács korábbi önállósága megszűnt. A vitában felvetődött problémákat — gazdasági stabilizáció, szerszerezés, egészségügy, oktatás, fiatalok helyzete stb. — egyaránt fontosnak tartotta, azzal, hogy forrásokat kell találni a legégetőbb gondok megoldására. Úgy vélte, hogy a gazdaság összefogása a helyi szellemi bázissal segítheti a gazdaság jövedelmezőségének javítását, forrásaink gyarapítását.

## BÁRDOS KÁROLYNÉ

Sötét színekkel ecsetelte a közoktatás veszélyes, feladainak ellátására lassanként alkalmatlanná tévő helyzetét. Ennek kialakulásában, sze-

rinte, a felborult társadalmi értékrend is közrejátszott, az oktatás, a tudás folyamatos leértékelődésével. Szót emelt a pedagógusok érdekében, hozzátéve, hogy Európában a költségvetésből itt jut a legkisebb hányad az oktatásra. Ilyen helyzetben igényes szakmai munkát végezni nem lehet.

## CSONKA ISTVÁN

Hozzászólásában elmondta, hogy a várospolitikai célok megvalósítását legtöbb esetben a pénzhány akadályozza. A gazdaság teljesítőképességének növelésére van szükség, hiszen a pénzeszközök átcsoportosításával, újraelosztásával eredmény már nem érhető el. E probléma felveti a helyi források koncentrállásának szükségességét, és a vállalkozisközpontú tanácsi gazdálkodás kialakítását. Szólt a közigazgatás átalakítása kapcsán a megyék helyéről, szerepéről is. Azt kell eldönteni — mondta —, hogy a megye a kormány szervegyen vagy a helyi tanácsok szövetsége. Visszaülve egy felszólalásra megemlítette, hogy a kerületi tanácsok egyes funkcióinak ellátására látják alkalmasnak a lakó-

területi központok létrehozását, amelyekhez kapcsolódhatnának a lakóterületi pártszervek is. Válaszolt a Tömörkény gimnázium októráinak felvetésére is és az igazgató kinevezése ügyében kialakult állapotot valóban tarthatatlannak minősítette, de hivatkozott arra, hogy ez ma nagyon bonyolult rendeleket szabályozzák. Végül a városfejlesztési koncepció kialakításának szükségességét említette, mert valóban szükség van a rendezési terv korszerűsítésére.

## BORBÉLY GÁBOR

Az MSZMP KB nevében köszöntötte a tanácskozást, amely megítélése szerint sokrétű, felelősségteljes vitát folytatott. Egy felvetésre reagálva elmondta, hogy a helyi pártértekezletek összehívásának kérdésében a KB elvi álláspontja az, hogy ez az adott kommunista közörségre bízva, milyen formában, fórumokon tudja megoldani problémáit, majd az országos pártértekezlet kapcsán kifejtette, május óta a párt kettős kötődésben él — megindult a változtatás, s megkezdődött az ehhez kapcsolódó eszközrendszer kialakítása is. Keressük, milyen módszerek vihetők tovább céljaink megvalósítása érdekében, s mivel kell szakítanunk — mondta. Az országos pártértekezlet állásfoglalása mindannyiunk számára programot ad, s ehhez való viszonyunk dönti el, hogy hová tartozunk. Jelenleg átmeneti időszakban élünk, mivel a végleges programot a XIV. kongresszusnak kell kidolgoznia. A párttagsággal kapcsolatban azt a véleményét hangoztatotta, hogy a politikai centrumot kell erősíteni, míg a megújulásról szólva hangsúlyozta, ez csak kemény önvizsgálattal hozhat eredményt. Kifejtette, nem egyet a munkásörökség átszervezésére vonatkozó javaslat-tal.

## TOMBÁCS JÓZSEF

A kábelgyár példájára hivatkozva, ahol vezetői hibákból régebben két válsághelyzet alakult ki, most pedig eredményesen működik évek óta a gyár, méltatta a vezetés felelősségét, illetve fontosságát. Az állásfoglalás-tervezetről elmondta, hiányolja belőle a jó, illetve rossz eredmények okainak elemzését.

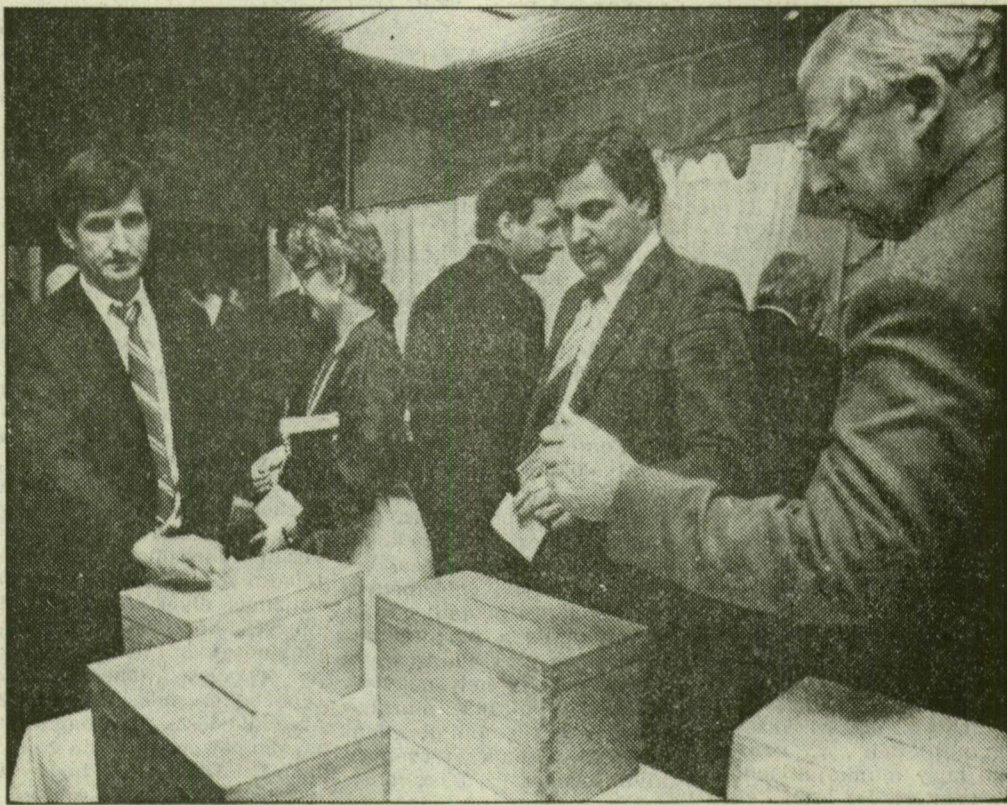
## GÁL BÉLA

Több korábbi felszólaláshoz csatlakozva hangsúlyozta, hogy az oktatás feltételrendszere nemhogy javulna, inkább romlott az utóbbi években. Ha ezen nem segít a társadalom, saját gyermekeink jövőjét veszélyeztetjük.

A vitára kitűzött idő ezzel lejárt. „Egyperces” lehetőségeivel élve Gyenesseu Edina és Szilágyi Akos kérte a pártértekezletet, hogy még egy fiatal szót kaphasson. Az indítványt megszavazták.

## SZEMÓK ÁRPÁD

Elmondta, hogy a szocializmusképről gondolkodva mindenképp a pluralizmus mellett voksol, majd kifogásolta, hogy az MSZMP nap-



Szavaznak a küldöttek

## Sajtótájékoztató

Vasárnap délelőtt a városi pártbizottság megválasztott tisztségviselői sajtótájékoztató keretében válaszoltak a pártértekezlet kapcsán fölmerült kérdésekre, amelyek — igazodva a közvélemény érdeklődéséhez — leginkább a személyi változásokra, a választás menetére, a zárt ülésen történetekre vonatkoztak. Ekkor hangzott el néhány igencsak beszédes szó is. A korábban 63 főből 74 tagúra bővült, közülük mindössze huszonketten vettek részt korábban is a testület munkájában. Ilyen nagy személycserére korábban még nem volt példa. Erdemes szólni az életkori megoszlásról is. Bár pontos átlagéletkorral nem szolgálhatunk, az kiderült, a nevekben, hogy nagyon sok 30–40 év közötti új tag került a pártbizottságba, s a korábban több 30 év alatti is képviseli a fiatalabb nemzedéket.

A jelölésről szólva Székely Sándor elmondta: előzetes szempontokat nem állapított meg a pártbizottság, a jelölőbizottságot csak a küldöttek véleménye befolyásolhatta. A lista elkészítésekor. Úgy érezzük, ez az egyetlen he-

lyes út, a személyi kérdéseknek így kell eldőlniük, nem előzetesen, netán manipulatív módon. — Mondta a városi pártbizottság első titkára, Újszerű volt a választás során az is, hogy aki helyet kapott a jelölőlistán, s ezt követően élvezte a szavazók ötven százalékának +1 főnek bizalmát, a pártbizottság tagjává vált, vagyis nem korlátozták előzetesen a testület létszámát.

— Az előzetes beszélgetések, tálagatások során fölmerült egy nagyobb tisztújítás lehetősége is, vagyis az, hogy a titkári funkciókban is változásra lehet számítani? — hangzott az egyik kérdés. — Végül az eddigi vezetők kaptak bizalmat.

— Ez a végeredmény nem jelenti azt, hogy a titkártól mentesen zajlott a szavazás a tisztségviselők ügyében, hiszen csak az első titkár személyére történt egyes jelölés. A titkárok esetében már hat név került papírra, s végül csak kétfordulós szavazás

után döntött el, hogy kik tölthetik be a jövőben ezeket a funkciókat — kaptuk a választ.

Most jegyezzünk le újabb számokat, amelyek a tanácskozáson részt vett küldöttek aktivitását, s mi tagadás, kitartását, „állóképességét” is jelzik: a 270 szavazati joggal rendelkező küldött közül 265-en adtak le érvényes szavazatot este 10 óra után, vagyis több mint 14 órával a tanácskozás megkezdését követően.

S még valami: a sajtótájékoztatón ismét szóba került a nyíltság, a nyilvánosság kérdése, hiszen az MSZMP első olyan szegedi pártértekezletére került sor, amelynek dokumentumtervezetét, a jelöltek listáját már korábban városszerte megismerhették, vitathatták párttagok és pártönkivüliek egyaránt. Bár volt olyan nézet, hogy talán hiba ennyire „utcára vinni” a párt belső ügyeit, a pártbizottság vezetésének álláspontja az, hogy ilyen szórványos ellenkezések esetén is csakis ilyen politikai felelősség mellett lehet meg a mai kor követelményeinek, s a jövőben minden fórumon ezt a módszert érdemes követni.